

Bizi Ne Millet Yapar? Sabahın Sadeliği mi, Akşamın Karmaşası mı?

Sabah uyandığında kendini kimlikler içinde mi kaybolmuş hissediyorsun? "Ben Türk'üm, Kürt'üm, Arap'ım" diye uyanan var mı? Kimlik mevzusu gündeme gelmedikçe çoğu insan kökenini unutmuş gibi yaşar. Fakat sabahları, işin zorluklarını hatırlayar herkes. İşe gitmektense lanet okur ama hazırlığını yapar ve yola çıkar. Anne babalar çocuklarının okula nasıl gideceğini düşünürken sabahları işe gitmek kolay değildir. Sođukta otobüs gelmeyebilir, gelse bile oturacak yer bulmak imkânsızdır. Araba kullansanız bile debriyaj ve frenle ilerlemek zordur. Bir fırın arar, arkadaşınızın mesajını görürsünüz: "Geç kaldım, bana bir simit alır mısınız?" Ve sabahları, herkes gibi küçük poşetlerle yürüyerek karnınızı doyurma derdine düşersiniz. Çay, simit, poğaçaya derken iş başı olur. Kahve molasında ise telefonunuza bakar, bir anda Türklüğünüzü, Kürtlüğünüzü, Araplığınızı hatırlarsınız. Aslında bunlar, size hatırlatılan etiketlerdir.

Gün boyunca kimlik kartınızı taşıırken onun yükünü derinden hissedersiniz. O kart, iş arkadaşlarınızdan, komşularınızdan hatta yanınızdaki yabancılardan sizi ayıran görünmez bir sınır çizer. Sabahları herkesin ortak derdi karın doyurmakken gün ilerledikçe meseleler değişir. İşin stresi, patronun baskısı, bitmeyen müşteri talepleri... Bu yüklerle mücadele ederken kimlik kartınız adeta teninize yapışır.

Öğle arasında, kantinde çatalınızı tabağınıza vurmaktan çekinirsiniz çünkü yan masada kimin hangi dilden konuştuğu konusunda sessiz bir savaş sürmektedir. Çayınızı yudumlarırken televizyondaki haber spikeri yüksek sesle birilerini hedef gösterir. Kulaklarınızda çınlayan cümleler, sosyal medyada gördüğünüz yorumlar... Hepsi sabahın sade gerçekliğini bozar. Oysa sabah her şey ne kadar basitti: bir simit, bir çay, işe yetişme telaşı...

Akşam olur, çıkış zili çalar ya da mesai biter. Ancak zihin, işin yüküyle birlikte yolda, trafikte, otobüs durağında kalır. Araba radyosunda yine aynı tartışmalar döner; kim, ne zaman, kime ne demiş. Eve vardığınızda bir an kurtulduğunuzu sanırsınız ama açtığınız her ekran, baktığınız her sayfa size kim olduğunuzu hatırlatır. Herkesin birbirini nereden geldiğiyle, hangi dili konuştuğuyla yargıladığı bir dünyada nefes almanın ağırlığını taşır.

Günün sonunda, yorgunluk içinde yatağa uzanırsınız. Sabahın huzurlu sade başlangıcından uzak, geceye karışan düşüncelerle baş başa kalırsınız. Yarın yine aynı döngüye uyanacağınıza bile bile... Kimliğinizden sıyrılmak istersiniz ama o kimliği yastığınızın altında bulursunuz. Kimileri, sabah yeni bir gün umuduyla kalkar kimileriye sadece nefes almak zorunda olduğu için. Ve her seferinde, aynı rutine dönersiniz; bir çayın buharında kaybolup giden kimliğinizle.

Günün sonunda, kim olduğunuzu unutursunuz; sadece insansınızdır. Belki de geriye kalan tek gerçek budur: Sabahın çıplaklığında herkes, en çıplak haliyle sadece insan, anne, baba, öğrenci, işçi veya işsizdir.

Ertesi gün, negatif çevrim makinesi tekrar harekete geçecek ve aynı dejavu hissiyatında gün akacak. Yüce otorite, hakları verirken herkesin tek bir milletten olduğunu unutur ama ödevleri paylaştırırken herkes yine milletin asil bir parçası olmaya devam edecek. Evet, ertesi gün aynı acılar yaşanacak. Ama ortak değerlerle değil, ortak acılarla bir araya geleceğiz. Değerler bizi millet yapamadı ama acılar bir gün bizi güçlü bir millet yapacak. Ve bu güçlü milletin narin değerleri de olacak.

Muhammet Ali Yunus, "Bizi Ne Millet Yapar? Sabahın Sadeliği mi, Akşamın Karmaşası mı?" <https://www.fikirtepedi.com/siyaset/bizi-ne-millet-yapar-sabahin-sadeliği-mi-aksamin-karması-mi/> (Yayın Tarihi: Eylül 2024).